

Portret van zoon van Willem de Zwijger te zien

Graf van Justinus ligt in de Hooglandse kerk

LEIDEN - In de Hooglandse Kerk in Leiden liggen veel bekende historische figuren begraven. Het zijn graven die onder de vloeren liggen en met vaak alleen een naam erop en enkele jaartallen. De geschiedenis van de Hooglandse kerk, ofwel de Sint Pancraskerk zoals de kerk voor de Reformatie in 1572 heette, is zeer interessant. Het gebouw is een gotische kruiskerk en een van de mooiste en meest imposante kerken van de stad Leiden.

Niet veel Leidenaars en zelfs geregelde kerkgangers weten niet dat er een grafkelder is in de kerk waarin gestorvenen liggen die niet zo bekend zijn bij het grote publiek. Het zijn echter wel bekende namen uit de geschiedenis. Het betreft Justinus van Nassau en zijn vrouw

Yvonne van Delft, wethouder van cultuur, bij de onthulling van het portret van Justinus van Nassau in de Hooglandse Kerk (Tekst en foto: Ella Veenstra-Monteban).

Anna van Merode. Op donderdag 16 mei is er in de Hooglandse Kerk een portret onthuld van Justinus van Nassau.

De wethouder van Cultuur, Yvonne van Delft, onthulde het schilderij en hield daarbij een toespraak waarin ze vertelde wie Justinus van Nassau was en hoe het bewuste schilderij in het bezit is gekomen van de Hooglandse Kerk. Hans Karstens, degene die zich namens de Protestantse Gemeente Leiden bezig houdt met het monumentale kerkgebouw, vertelde dat het schilderij eigenlijk een repicla is. Op de kunstbeurs PAN in Amsterdam werd laatst vermeld dat er een por-

tret van Justinus van Nassau te zien was. Er is toen contact gezocht met de eigenaar via de kunsthandelaar Floris van Wanrooij. En omdat het originele schilderij niet te betalen was voor het kerkbestuur kreeg hij de eigenaar zover dat er een repicla mocht worden gemaakt. Sinds 16 mei is het in de kerk bij de graf-tombes te zien.

Bastaard

Wie was Justinus nu eigenlijk? Hij was een bastaardzoon van Willem van Oranje en had een militaire functie in de jaren van de Tachtigjarige Oorlog (1566-1646). Willem van Oranje is niet met de moeder van Justinus getrouwd uit economische redenen. Hij had veel geld nodig voor zijn leger om te Spanjaarden te bestrijden en de bruidsschat van een rijke vrouw, zoals Anna Van Saksen, zijn tweede echtgenote, kon daar bij helpen. Hij heeft Justinus wel erkend en opgevoed aan zijn eigen hof. Justinus had veel met de stad Leiden, hij ging er studeren aan de pas opgerichte universiteit. Later gaat hij weer in Leiden wonen met zijn vrouw Anna van Merode in de Prinsenhof. Dat gebouw is nu afgebroken maar het stond oorspronkelijk aan het begin van het Rapenburg. Als hij terugkeert naar Leiden aan het eind van zijn werkzame leven betreft hij een pand aan de Hooigracht. De Prinsenhof was door zijn broer Maurits ter beschikking gesteld aan een vorstelijke vluchtelingenfamilie. Hij koopt een grafkelder in de Hooglandse kerk en wordt daar in 1631 bijgezet. Zijn vrouw volgde in 1634.

Het graf van beiden is afgedekt met een prachtige grafzerk waarop de overledenen liggend en biddend zijn afgebeeld. De tekst bij de grafzerk is in het Zeventiende-eeuws Nederlands. ●

